T094 ATĐ 6 (04) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q154-Căn Uẩn-Luận về Đẳng Tâm

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 53

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 154

LUAÄN VEÀ BÌNH ÑAÚNG TAÂM (Phaàn 4)

Trong kinh noùi: “Truù trong Ñònh Dieät taän thì khoâng bò löûa ñoát chaùy, khoâng bò nöôùc cuoán troâi, khoâng bò truùng ñoäc, khoâng bò dao laøm haïi, khoâng bò ngöôøi khaùc gieát cheát.” Hoûi: Vì sao truù trong Ñònh Dieät taän thì coù lôïi ích thuø thaéng nhö vaäy? Ñaùp: Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Bôûi vì Ñònh Dieät taän naøy laø phaùp khoâng haïi, cho neân truù trong Ñònh naøy khoâng phaûi laø do haïi maø laøm haïi ñöôïc.” Coù ngöôøi noùi: Ñònh naøy coù uy ñöùc to lôùn, caùc uy ñöùc ñöôïc Thieân thaàn baûo veä, cho neân khoâng coù theå laøm haïi. Coù ngöôøi noùi: Ñaït ñöôïc Tónh löï laø caûnh giôùi cuûa Tónh löï, coù ñuû thaàn thoâng laø caûnh giôùi cuûa thaàn thoâng, ñeàu laø khoâng theå nghó baøn ñöôïc, cho neân khoâng coù theå laøm haïi. Coù ngöôøi noùi: Ñònh naøy khoâng coù taâm, khoâng phaûi laø khoâng coù taâm thì coù sinh-coù töû, cho neân khoâng coù theå laøm haïi. Kinh Ñaúng Hoaït laø duyeân khôûi cuûa phaàn luaän naøy.“Xöa coù Ñöùc Phaät danh hieäu laø Yeát-laïc-caâu-thoân-ñaø, coù hai ngöôøi ñeä töû baäc nhaát, moät ngöôøi teân goïi Cöïc Vieãn, moät ngöôøi teân goïi Ñaúng Hoaït. Toân giaû Ñaúng Hoaït ñaõ töøng nhieàu laàn giaùo hoùa moïi ngöôøi ôû trong moät khu thaønh, ñöôïc moïi ngöôøi bieát ñeán. Sau ñoù tieán vaøo Ñònh Dieät taän ôû beân caïnh khu thaønh, nôi nhieàu ngöôøi ñi laïi. Luùc aáy coù nhöõng ngöôøi ñi thaû traâu boø-haùi cuûi thaáy roài ñeàu noùi: Nay Toân giaû naøy ngoài ngay thaúng maø dieät ñoä quaû thaät laø kyø laï thay, chuùng ta neân ñoát chaùy thi haøi ñeå cuùng döôøng! Theá laø laáy caùc loaïi phaân traâu vaø cuûi khoâ, chaát quanh thaân vò aáy maø ñoát chaùy roài ñi xa. Saùng sôùm Toân giaû töø trong Ñònh maø ñöùng daäy, nhanh choùng söûa laïi aùo quaàn, nhö thöôøng leä moãi buoåi saùng oâm bình baùt ñi vaøo thaønh, ñi

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 54

chaäm raõi qua töøng nhaø khaát thöïc. Luùc aáy nhöõng ngöôøi ñoát chaùy thi haøi thaáy roài kinh ngaïc noùi raèng: Hoâm qua chuùng ta ñoát chaùy thi haøi cuûa vò

aáy, maø baây giôø laïi ñi khaát thöïc! Moïi ngöôøi trong thaønh ñeàu cuøng nhau noùi to raèng: Nay Sa-moân naøy cheát maø soáng laïi. Vì vaäy cho neân goïi laø Toân giaû Ñaúng Hoaït.” Neân bieát thaân khoâng chaùy laø do löïc cuûa Ñònh Dieät taän, aùo quaàn khoâng chaùy laø do löïc cuûa thaàn thoâng. Coù ngöôøi noùi: Thaân vaø aùo quaàn ñeàu khoâng chaùy, ñeàu laø do löïc cuûa Ñònh Dieät taän. Vì theá cho neân kinh aáy laø duyeân khôûi cuûa phaàn luaän naøy. Trong Truyeàn Duï noùi: “Neáu coù ngöôøi naøo cuùng döôøng cho ngöôøi töø trong Ñònh Dieät taän ra ngoaøi, thì ngöôøi aáy chaéc chaén thaønh töïu nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû.” Hoûi: Vì sao cuùng döôøng cho ngöôøi töø trong Ñònh Dieät taän ra ngoaøi, thì chaéc chaén thaønh töïu nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû? Ñaùp: Ñieàu naøy khoâng nhaát ñònh phaûi thoâng hieåu. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ñieàu naøy khoâng phaûi laø giaùo nghóa trong Toá-ñaùt-laõm, Tyø- naïi-da vaø A-tyø-ñaït-ma ñaõ noùi, chæ laø tæ duï truyeàn mieäng maø noùi ra. Caùc tæ duï truyeàn mieäng noùi ra coù luùc ñuùng-coù luùc khoâng ñuùng, neáu nhaát ñònh phaûi thoâng hieåu, thì neân bieát söï cuùng döôøng naøy hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû hieän taïi, hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû to lôùn. Ñieàu aáy thuaän theo yù thích cuûa theá gian, cho neân chæ noùi ñeán quaû hieän taïi. Hoûi: Vì sao cuùng döôøng cho ngöôøi töø trong Ñònh Dieät taän ra ngoaøi, hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû hieän taïi, hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû to lôùn? Ñaùp: Bôûi vì neáu coù ngöôøi naøo cuùng döôøng cho ngöôøi töø trong Ñònh naøy ra ngoaøi, thì chính laø cuùng döôøng cho ngöôøi töø trong taát caû Tónh löï-Giaûi thoaùt-Ñaúng trì-Ñaúng chí ra ngoaøi. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì nhöõng ngöôøi muoán tieán vaøo-rôøi khoûi Ñaúng chí Dieät taän, chaéc chaén tröôùc tieân khôûi leân taâm thieän cuûa coõi Duïc, tieáp ñeán tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát, nhö vaäy cho ñeán tieán vaøo Phi töôûng phi phi töôûng xöù, töø ñaây khoâng giaùn ñoaïn tieán vaøo Ñònh Dieät taän. Töø trong Ñònh naøy ra ngoaøi hoaëc laø khôûi leân Phi töôûng phi phi töôûng xöù, hoaëc laø khôûi leân Voâ sôû höõu xöù, nhö vaäy cho ñeán trôû laïi khôûi leân Tónh löï thöù nhaát, tieáp tuïc tieán vaøo taâm thieän cuûa coõi Duïc. Ngöôøi aáy nhôø vaøo coâng ñöùc xoâng öôùp noái tieáp nhau nhö vaäy, cho neân coù theå khieán cho ngöôøi cuùng döôøng hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû hieän taïi, hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû to lôùn. Coù ngöôøi noùi: Ngöôøi töø trong Ñònh Dieät taän ra ngoaøi, thì oai nghi vaéng laëng-ñi laïi noùi naêng-maëc aùo aên uoáng, taát caû ñeàu töôøng taän tæ mæ, caùc Thanh tín-Tröôûng giaû vaø Baø-la-moân..., thaáy roài ñeàu sinh yù töôûng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 55

hieám coù, duøng taâm aân caàn thanh tònh cuùng döôøng caùc vaät duïng sinh hoaït, cho neân ñaït ñöôïc quaû hieän taïi, hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû to lôùn. Coù ngöôøi noùi: Ngöôøi ñaït ñöôïc Ñònh naøy danh tieáng truyeàn roäng khaép nôi, vöôït xa nhöõng Ñònh khaùc, caùc Thanh tín-Tröôûng giaû vaø Baø-la- moân..., nghe roài ñeàu sinh yù töôûng hieám laï, duøng taâm aân caàn thanh tònh cuùng döôøng caùc vaät duïng sinh hoaït, cho neân ñaït ñöôïc quaû hieän taïi, hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû to lôùn. Coù ngöôøi noùi: Ngöôøi truù trong Ñònh naøy, caùc loaïi aên ñeàu ñoaïn döùt. Neáu cuùng döôøng cho ngöôøi töø trong Ñònh naøy ra ngoaøi, thì chính laø cuùng

döôøng cho ngöôøi khoâng aên gì caû. AÊn nghóa laø ngöôøi truù trong Ñònh coù taâm höõu laäu, tuy ñoaïn döùt Ñoaøn thöïc maø aên thöùc aên thuoäc veà Xuùc-Tö vaø Thöùc höõu laäu; ngöôøi truù trong Ñònh voâ laäu, tuy ñoaïn döùt boán loaïi aên thaät söï, maø coù thöùc aên thuoäc veà Xuùc-Tö vaø Thöùc töông töï; ngöôøi truù trong Ñònh Dieät taän thì taát caû ñeàu khoâng coù. Vì vaäy cuùng döôøng cho ngöôøi töø trong Ñònh naøy ra ngoaøi, thì chính laø cuùng döôøng thöùc aên cho ngöôøi khoâng aên gì caû. Bôûi vì nhaân duyeân naøy, cho neân hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû hieän taïi, hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû to lôùn. Coù ngöôøi noùi: Neáu coù ngöôøi naøo cuùng döôøng cho ngöôøi töø trong Ñònh naøy ra ngoaøi, thì chính laø cuùng döôøng thöùc aên cho ngöôøi ñeán Nieát- baøn trôû veà, bôûi vì Ñònh naøy töïa nhö Nieát-baøn. Nghóa laø nhö ngöôøi tieán vaøo caûnh giôùi Nieát-baøn Voâ dö y, dieät heát taát caû caùc phaùp coù sôû duyeân, taâm-taâm sôû phaùp khoâng khôûi leân-khoâng dieät ñi; ngöôøi truù trong Ñònh Dieät taän, cuõng dieät heát taát caû caùc phaùp coù sôû duyeân, taâm-taâm sôû phaùp khoâng khôûi leân-khoâng dieät ñi, cho neân töïa nhö Nieát-baøn. Vì vaäy cuùng döôøng cho ngöôøi töø Ñònh naøy ra ngoaøi, thì chính laø cuùng döôøng thöùc aên cho ngöôøi ñeán Nieát-baøn trôû veà. Bôûi vì nhaân duyeân naøy, cho neân hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû hieän taïi, hoaëc laø ñaït ñöôïc quaû to lôùn. Laïi nöõa, khoâng phaûi laø chæ cuùng döôøng cho ngöôøi töø trong Ñònh Dieät taän ra ngoaøi, thì coù theå ñaït ñöôïc quaû hieän taïi. Neáu cuùng döôøng cho naêm loaïi Boå-ñaëc-giaø-la, thì ñeàu ñaït ñöôïc quaû hieän taïi: 1. Töø trong Ñònh Dieät taän ra ngoaøi. 2. Töø trong Ñònh Töø ra ngoaøi. 3. Töø trong Ñònh Voâ tranh ra ngoaøi. 4. Töø trong Kieán ñaïo ra ngoaøi. 5. Töø luùc ñaàu khôûi leân ñaït ñöôïc Taän trí. Laïi nöõa, neáu cuùng döôøng cho naêm loaïi Boå-ñaëc-giaø-la, thì coù theå ñaït ñöôïc quaû to lôùn: 1. Cha.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 56

2. Meï. 3. Ngöôøi beänh. 4. Thaày noùi phaùp. 5. Boà-taùt gaàn ñeán ñòa vò Phaät. Hoûi: Ñònh Dieät taän ñoái vôùi Chuùng ñoàng phaàn laø cuõng coù theå daãn daét, hay laø chæ ñaày ñuû? Ñaùp: Ñònh naøy chæ coù theå ñaày ñuû maø khoâng coù theå daãn daét. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì chæ rieâng nghieäp môùi coù theå daãn daét Chuùng ñoàng phaàn, maø Ñònh naøy khoâng phaûi laø nghieäp. Hoûi: Ñònh naøy laø thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû, laø thuaän theo ñôøi keá tieáp nhaän quaû, laø thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai nhaän quaû, hay laø thuaän theo khoâng nhaát ñònh nhaän quaû? Ñaùp: Ñònh naøy hoaëc laø thuaän theo ñôøi keá tieáp nhaän quaû, hoaëc laø thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai nhaän quaû, hoaëc laø thuaän theo khoâng nhaát ñònh nhaän quaû, khoâng phaûi laø thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû, bôûi vì ñaõ sinh ñeán Höõu Ñaûnh thì khoâng khôûi leân Ñònh naøy. Hoûi: Ñònh naøy ôû nôi naøo nhaän laáy dò thuïc naøo? Ñaùp: Ñònh naøy ôû Phi töôûng phi phi töôûng xöù nhaän laáy boán Uaån dò thuïc. Hoûi: Nhöõng ngöôøi thaønh töïu Ñònh naøy, cuõng thaønh töïu dò thuïc cuûa Ñònh aáy chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc thaønh töïu Ñònh Dieät taän maø khoâng phaûi laø dò thuïc cuûa Ñònh aáy, ñoù laø sinh ôû coõi Duïc-Saéc ñaõ ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän, vaø ñaït ñöôïc roài khoâng lui suït, maïng chung sinh ñeán Phi

töôûng phi phi töôûng xöù, dò thuïc cuûa Ñònh Dieät taän khoâng hieän roõ ôû tröôùc maét. 2. Coù luùc thaønh töïu dò thuïc cuûa Ñònh aáy maø khoâng phaûi laø Ñònh Dieät taän, ñoù laø ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän roài maø lui suït, maïng chung sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù, dò thuïc cuûa Ñònh Dieät taän hieän roõ ôû tröôùc maét. 3. Coù luùc thaønh töïu Ñònh Dieät taän cuõng laø dò thuïc cuûa Ñònh aáy, ñoù laø ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän roài khoâng lui suït, maïng chung sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù, dò thuïc cuûa Ñònh Dieät taän hieän roõ ôû tröôùc maét. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø thaønh töïu Ñònh Dieät taän cuõng khoâng phaûi laø dò thuïc cuûa Ñònh aáy, ñoù laø sinh ôû coõi Duïc-Saéc khoâng ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän, giaû söû ñaït ñöôïc roài lui suït; hoaëc laø sinh ñeán Khoâng voâ bieân xöù-Thöùc voâ bieân xöù vaø Voâ sôû höõu xöù, neáu khoâng ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän, sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù, vaø ñaït ñöôïc roài maø lui suït, maïng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 57

chung sinh ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì dò thuïc cuûa Ñònh Dieät taän khoâng hieän roõ ôû tröôùc maét. Hoûi: Nhöõng ngöôøi lui suït Ñònh Dieät taän, cuõng lui suït quaû A-la-haùn chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc lui suït Ñònh Dieät taän maø khoâng phaûi laø quaû A-la-haùn, ñoù laø ngöôøi Hoïc lui suït Ñònh Dieät taän, vaø ngöôøi Voâ hoïc lui suït Ñònh Dieät taän maø khoâng khôûi leân Kieát. 2. Coù luùc lui suït quaû A-la-haùn maø khoâng phaûi laø Ñònh Dieät taän, ñoù laø A-la-haùn Tueä giaûi thoaùt lui suït, vaø phaàn vò Hoïc tröôùc ñaây khôûi leân Ñònh Dieät taän roài, ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn, khôûi leân Kieát cuûa phaàn vò treân maø lui suït. 3. Coù luùc lui suït Ñònh Dieät taän cuõng laø quaû A-la-haùn, ñoù laø phaàn vò Hoïc tröôùc ñaây khôûi leân Ñònh Dieät taän roài, ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn, khôûi leân Kieát cuûa phaàn vò döôùi maø lui suït, vaø phaàn vò Voâ hoïc khôûi leân Ñònh Dieät taän roài, khôûi leân Kieát cuûa ba coõi tuøy theo moät maø lui suït. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø lui suït Ñònh Dieät taän cuõng khoâng phaûi laø quaû A-la-haùn, ñoù laø tröø ra nhöõng töôùng tröôùc. A-la-haùn coù saùu loaïi, ñoù laø Thoái phaùp, Tö phaùp, Hoä phaùp, An truù phaùp, Kham ñaït phaùp, Baát ñoäng phaùp. Hoûi: Nhöõng A-la-haùn lui suït phaùp (Thoái phaùp), taát caû ñeàu laø Caâu giaûi thoaùt chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc lui suït phaùp maø khoâng phaûi laø Caâu giaûi thoaùt, ñoù laø lui suït phaùp khoâng ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän. 2. Coù luùc Caâu giaûi thoaùt maø khoâng phaûi laø lui suït phaùp, ñoù laø tö duy phaùp (Tö phaùp) cho ñeán Baát ñoäng phaùp, ñaõ ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän. 3. Coù luùc lui suït phaùp cuõng laø Caâu giaûi thoaùt, ñoù laø lui suït phaùp ñaõ ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø lui suït phaùp cuõng khoâng phaûi laø Caâu giaûi thoaùt, ñoù laø tö duy phaùp cho ñeán Baát ñoäng phaùp, khoâng ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän. Nhö A-la-haùn lui suït phaùp ñoái vôùi Caâu giaûi thoaùt laøm thaønh boán caâu phaân bieät, naêm loaïi A-la-haùn coøn laïi ñoái vôùi Caâu giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Nhö vaäy laøm thaønh saùu laàn boán caâu. Nhö ñaïo Voâ hoïc coù saùu loaïi A-la-haùn, ñaïo thuoäc Hoïc cuõng coù saùu loaïi chuûng taùnh, ñoù laø chuûng taùnh Thoái phaùp, cho ñeán chuûng taùnh Baát ñoäng phaùp. Hoûi: Nhöõng ngöôøi Hoïc lui suït phaùp, taát caû

ñeàu laø Thaân chöùng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 58

chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc Hoïc lui suït phaùp maø khoâng phaûi laø Thaân chöùng, ñoù laø Hoïc lui suït phaùp khoâng ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän. 2. Coù luùc Thaân chöùng maø khoâng phaûi laø Hoïc lui suït phaùp, ñoù laø Hoïc tö duy phaùp cho ñeán Hoïc baát ñoäng phaùp, ñaõ ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän. 3. Coù luùc Hoïc lui suït phaùp cuõng laø Thaân chöùng, ñoù laø Hoïc lui suït phaùp ñaõ ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Hoïc lui suït phaùp cuõng khoâng phaûi laø Thaân chöùng, ñoù laø Hoïc tö duy phaùp cho ñeán Hoïc baát ñoäng phaùp, khoâng ñaït ñöôïc Ñònh Dieät taän. Nhö Hoïc lui suït phaùp ñoái vôùi Thaân chöùng laøm thaønh boán caâu phaân bieät, naêm chuûng taùnh coøn laïi ñoái vôùi Thaân chöùng cuõng nhö vaäy. Nhö vaäy cuõng laøm thaønh saùu laàn boán caâu. Hoûi: Neáu phaùp laø taâm Ñaúng voâ giaùn, thì phaùp aáy laø taâm voâ giaùn chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù phaùp laø taâm Ñaúng voâ giaùn maø khoâng phaûi laø taâm voâ giaùn, ñoù laø tröø ra saùt-na ñaàu tieân cuûa Ñònh Dieät taän vaø phaàn vò coù taâm khaùc, coøn laïi caùc saùt-na cuûa Ñònh Dieät taän vaø taâm-taâm sôû phaùp rôøi khoûi Ñònh Dieät taän. 2. Coù phaùp laø taâm voâ giaùn maø khoâng phaûi laø taâm Ñaúng voâ giaùn, ñoù laø saùt-na ñaàu tieân cuûa Ñònh Dieät taän vaø phaàn vò coù taâm khaùc, phaùp aáy laø sinh-truù-laõo-voâ thöôøng. 3. Coù phaùp laø taâm Ñaúng voâ giaùn cuõng laø taâm voâ giaùn, ñoù laø saùt- na ñaàu tieân cuûa Ñònh Dieät taän, vaø taâm-taâm sôû phaùp cuûa phaàn vò coù taâm khaùc. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø taâm Ñaúng voâ giaùn cuõng khoâng phaûi laø taâm voâ giaùn, ñoù laø tröø ra saùt-na ñaàu tieân cuûa Ñònh Dieät taän vaø phaàn vò coù taâm khaùc, phaùp aáy laø sinh-truù-laõo-voâ thöôøng, coøn laïi caùc saùt-na cuûa Ñònh Dieät taän vaø phaàn vò taâm rôøi khoûi Ñònh Dieät taän, phaùp aáy laø sinh- truù-laõo-voâ thöôøng. Hoûi: Neáu phaùp laø taâm Ñaúng voâ giaùn, thì phaùp aáy laø Ñònh Dieät taän voâ giaùn chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù phaùp laø taâm Ñaúng voâ giaùn maø khoâng phaûi laø Ñònh Dieät taän voâ giaùn, ñoù laø saùt-na ñaàu tieân cuûa Ñònh Dieät taän, vaø taâm-taâm sôû phaùp

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 59

cuûa phaàn vò coù taâm khaùc. 2. Coù phaùp laø Ñònh Dieät taän voâ giaùn maø khoâng phaûi laø taâm Ñaúng voâ giaùn, ñoù laø tröø ra saùt-na ñaàu tieân cuûa Ñònh Dieät taän vaø phaàn vò coù taâm khaùc, phaùp aáy laø sinh-truù-laõo-voâ thöôøng, coøn laïi caùc saùt-na cuûa Ñònh Dieät taän vaø phaàn vò taâm rôøi khoûi Ñònh Dieät taän, phaùp aáy laø sinh-truù-laõo- voâ thöôøng. 3. Coù phaùp laø taâm Ñaúng voâ giaùn cuõng laø Ñònh Dieät taän voâ giaùn, ñoù laø tröø ra saùt-na ñaàu tieân cuûa Ñònh Dieät taän vaø phaàn vò coù taâm khaùc, coøn laïi caùc saùt-na cuûa Ñònh Dieät taän vaø taâm-taâm sôû phaùp rôøi khoûi Ñònh Dieät taän. 4. Coù phaùp khoâng phaûi laø taâm Ñaúng voâ giaùn cuõng khoâng phaûi laø Ñònh Dieät taän voâ giaùn, ñoù laø saùt-na ñaàu tieân cuûa Ñònh Dieät taän vaø phaàn vò coù taâm khaùc, phaùp

aáy laø sinh-truù-laõo-voâ thöôøng. Hoûi: Sinh ôû coõi trôøi Voâ töôûng coù maáy caên dieät? Ñaùp: Taùm caên, ñoù laø Nhaõn-Nhó-Tyû-Thieät-Thaân-Maïng-YÙ vaø Xaû caên. Hoûi: Ñaây laø noùi töø nôi naøo sinh ñeán coõi trôøi Voâ töôûng? Ñaùp: Ñaây laø noùi töø Trung Höõu cuûa coõi Voâ töôûng sinh ñeán Sinh Höõu cuûa coõi Voâ töôûng. Hoûi: Luùc baáy giôø cuõng coù naêm caên nhö Tín... hieän roõ ôû tröôùc maét dieät ñi, vì sao khoâng noùi ñeán? Ñaùp: Vaên naøy neân ñöa ra caùch noùi naøy: Hoaëc laø taùm caên-hoaëc laø möôøi ba caên, taâm cuoái cuøng cuûa Trung Höõu, voâ kyù laø taùm caên, thieän laø möôøi ba caên. Nhöng maø khoâng ñöa ra caùch noùi naøy, thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Trong naøy chæ döïa vaøo phaàn vò dieät, phaàn vò sinh ñeàu coù maø noùi, naêm caên nhö Tín... chæ coù ôû phaàn vò dieät, khoâng phaûi laø coù ôû phaàn vò sinh, cho neân khoâng noùi ñeán. Hoûi: Taâm-taâm sôû heä thuoäc nôi naøo dieät ñi? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Maáy caên hieän roõ tröôùc maét? Ñaùp: Taùm caên, noùi nhö tröôùc. Hoûi: Taâm-taâm sôû heä thuoäc nôi naøo hieän roõ tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc, bôûi vì cheát roài sinh ra chaéc chaén khôûi leân taâm cuûa ñòa mình. Hoûi: ÔÛ coõi trôøi Voâ töôûng cheát ñi coù maáy caên dieät? Ñaùp: Taùm caên, noùi nhö tröôùc. Hoûi: Taâm-taâm sôû heä thuoäc nôi naøo dieät ñi?

Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Maáy caên hieän roõ tröôùc maét? Ñaùp: Hoaëc laø taùm caên-hoaëc laø chín caên-hoaëc laø möôøi caên. Khoâng coù hình theå laø taùm caên, ñoù laø Nhaõn-Nhó-Tyû-Thieät-Thaân-Maïng-YÙ vaø Xaû caên. Moät hình theå laø chín caên, ñoù laø coïng theâm Nam caên-Nöõ caên tuøy theo moät loaïi. Hai hình theå laø möôøi caên, ñoù laø coïng theâm Nam caên vaø Nöõ caên. Hoûi: Taâm-taâm sôû heä thuoäc nôi naøo hieän roõ tröôùc maét? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Vì vaäy chöùng minh bieát raèng töø coõi trôøi Voâ töôûng cheát ñi chaéc chaén sinh vaøo coõi Duïc. Hoûi: Chaéc chaén sinh vaøo nôi naøo? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Sinh vaøo ñòa nguïc. Coù ngöôøi noùi: Sinh vaøo neõo aùc. Noùi nhö vaäy thì chaéc chaén sinh vaøo coõi Duïc, nôi choán khoâng nhaát ñònh, hoaëc laø sinh vaøo neõo aùc, hoaëc laø coõi trôøi, hoaëc laø loaøi ngöôøi. Hoûi: Vì sao töø coõi trôøi Voâ töôûng cheát ñi chaéc chaén sinh vaøo coõi Duïc? Ñaùp: Bôûi vì theá löïc cuûa nhaân dò thuïc nhö vaäy, cho neân tuøy theo theá löïc voán coù cuûa nhaân dò thuïc, chæ laøm cho khôûi leân dò thuïc nhö vaäy. Coù Sö khaùc noùi: Bôûi vì thoï löôïng cuûa coõi Voâ töôûng ñaõ heát, maø nghieäp cuûa thoï löôïng nôi khaùc khoâng taêng tröôûng, nghóa laø tröôùc ñaây taêng tröôûng veà nghieäp thuoäc thoï löôïng cuûa coõi Voâ töôûng nay ñaõ thoï nhaän khoâng coøn, bôûi vì nghieäp thuoäc thoï löôïng cuûa nôi khaùc tröôùc ñaây khoâng taêng tröôûng, cho neân töø coõi aáy cheát ñi chaéc chaén sinh vaøo coõi Duïc. Hoûi: Ngöôøi aáy cuõng ñaõ töøng khôûi leân ba Tónh löï döôùi, vì sao khoâng daãn ñeán quaû thoï löôïng cuûa ñòa aáy? Ñaùp: Ngöôøi aáy tuy ñaõ töøng khôûi leân ba Tónh löï döôùi, maø khoâng phaûi laø khaêng khaêng chaáp laáy cho neân khoâng daãn ñeán thoï löôïng aáy, bôûi vì chæ khaêng khaêng chaáp tröôùc Tónh löï thöù tö cho neân daãn ñeán thoï löôïng cuûa ñòa aáy. Coù ngöôøi noùi: Ngöôøi aáy tuy ñaõ

töøng khôûi leân ba Tónh löï döôùi, maø khoâng phaûi laø do mong caàu, ngöôøi aáy chæ mong caàu ôû Tónh löï thöù tö. Coù ngöôøi noùi: Ngöôøi aáy tuy ñaõ töøng khôûi leân ba Tónh löï döôùi, chæ gioáng nhö con ñöôøng ñaõ ñi qua maø khoâng phaûi laø nôi höôùng ñeán, Tónh löï thöù tö laø nôi ñích thöïc höôùng ñeán chöù khoâng phaûi laø nhö con ñöôøng ñaõ ñi qua, cho neân daãn ñeán thoï löôïng cuûa ñòa aáy. Coù ngöôøi noùi: Neáu taïo nghieäp thuaän theo ñôøi keá tieáp nhaän quaû ôû coõi trôøi Voâ töôûng, thì phaùp voán nhö vaäy cuõng taïo nghieäp thuaän theo ñôøi

keá tieáp thöù hai nhaän quaû ôû coõi Duïc. Nhö taïo nghieäp thuaän theo ñôøi keá tieáp nhaän quaû ôû chaâu Baéc Caâu-loâ, thì phaùp voán nhö vaäy cuõng taïo nghieäp thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai nhaän quaû ôû loaøi trôøi coõi Duïc. Coù ngöôøi noùi: Coõi Duïc laø nôi quay veà cuûa taát caû höõu tình lui suït, nghóa laø caùc höõu tình do löïc cuûa nghieäp-löïc cuûa tu maø höôùng ñeán coõi Saéc-Voâ saéc, nghieäp aáy neáu heát thì trôû laïi rôi vaøo coõi Duïc. Ví nhö maët ñaát laø nôi quay veà cuûa caùc loaøi chim bay bò rôi xuoáng, nghóa laø caùc loaøi chim bay nhôø vaøo söùc maïnh cuûa ñoâi caùnh maø bay vuùt leân baàu trôøi, luùc söùc maïnh cuûa ñoâi caùnh khoâng coøn thì trôû laïi rôi xuoáng maët ñaát. Coù ngöôøi noùi: Höõu tình coõi trôøi Voâ töôûng traûi qua naêm traêm kieáp truù vaøo trong Voâ töôûng, nhö giaác nguû say söa, tænh roài khoâng theå naøo laáy ñöôïc dò thuïc khaùc, theá laø rôi vaøo coõi Duïc. Nhö ngöôøi ôû treân ngoïn caây döïa vaøo caønh caây maø nguû, traûi qua thôøi gian daøi boãng nhieân tænh giaác, tay queân baùm laáy caønh, ngay laäp töùc rôi xuoáng ñaát. ÔÛ coõi aáy cuõng nhö vaäy. Coù ngöôøi noùi: Ngöôøi caàu Voâ töôûng thì chaáp raèng Ñònh Voâ töôûng laø Ñaïo chaân thaät, dò thuïc cuûa Ñònh aáy laø Nieát-baøn, cho ñeán sinh vaøo trong coõi trôøi aáy, yù chaáp naøy vaãn ñi theo, ngöôøi aáy veà sau töø trong Voâ töôûng ra ngoaøi, luùc saép maïng chung thaáy töôùng sinh tröôùc maét, lieàn daáy leân yù nieäm naøy: Chaéc chaén khoâng coù Nieát-baøn, neáu nhö thaät coù thì mình ñaõ chöùng ñöôïc, giôø ñaây taïi sao töôùng sinh hieän roõ tröôùc maét? Bôûi vì baøi baùng Nieát-baøn vaø Thaùnh ñaïo, cho neân töø coõi aáy cheát ñi maø sinh vaøo trong neõo aùc. Toân giaû Dieäu AÂm cuõng ñöa ra caùch noùi naøy: “Bôûi vì ngöôøi aáy baøi baùng Nieát-baøn vaø Thaùnh giaû, cho neân töø coõi aáy maïng chung chaéc chaén sinh vaøo neõo aùc.” Hoûi: Ñònh Voâ töôûng vaø Söï Voâ töôûng sai bieät theá naøo? Ñaùp: Teân goïi chính laø sai bieät, loaïi naøy goïi laø Ñònh Voâ töôûng, loaïi naøy goïi laø Söï Voâ töôûng. Laïi nöõa, nhaân laø Ñònh Voâ töôûng, quaû laø Söï Voâ töôûng. Laïi nöõa, phaùp dò thuïc laø Ñònh Voâ töôûng, dò thuïc laø Söï Voâ töôûng. Laïi nöõa, Ñònh Voâ töôûng laø thieän, Söï Voâ töôûng laø voâ kyù. Laïi nöõa, Ñònh Voâ töôûng laø Ñònh, Söï Voâ töôûng laø Sinh. Laïi nöõa, Ñònh Voâ töôûng do taùc yù duïng coâng gia haïnh maø khôûi leân, Söï Voâ töôûng khoâng phaûi laø do taùc yù duïng coâng gia haïnh maø khôûi leân. Laïi nöõa, Ñònh Voâ töôûng bao goàm ôû nôi naøy-nôi kia ñaït ñöôïc, nôi naøy-nôi kia hieän roõ ôû tröôùc maét; Söï Voâ töôûng chæ ôû nôi kia ñaït ñöôïc, nôi kia hieän roõ ôû tröôùc maét.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 62

Laïi nöõa, Ñònh Voâ töôûng laø gia haïnh ñaït ñöôïc, Söï Voâ töôûng laø sinh maø coù ñöôïc. Ñaây goïi laø söï sai bieät giöõa Ñònh Voâ töôûng vaø Söï Voâ töôûng. Hoûi: Coõi trôøi Voâ töôûng thuoäc veà nôi naøo? Ñaùp: Sö nöôùc ngoaøi noùi: "Tónh löï thöù tö coù chín nôi khaùc nhau, coõi trôøi Voâ töôûng laø moät nôi." Caùc Luaän sö cuûa nöôùc Ca-thaáp-di-la noùi: "Töùc laø thuoäc veà coõi trôøi Quaûng Quaû, nhöng bôûi vì vaéng laëng hôn haún cho neân laäp ra teân goïi rieâng bieät, gioáng nhö choán A-luyeän-nhaõ beân caïnh thoân laøng." Hoûi: Thaân löôïng cuûa trôøi aáy nhö theá naøo? Ñaùp: Naêm traêm Du-thieän-na. Hoûi: Thoï löôïng cuûa trôøi aáy nhö theá naøo? Ñaùp: Naêm traêm kieáp. Hoûi: Thöïc hieän oai nghi cö truù nhö theá naøo? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Ngoài xeáp baèng troøn nhö Sa-moân Thích töû. Coù ngöôøi noùi: Ngoài choàm hoåm nhö Baø-la-moân. Noùi nhö vaäy laø nhö tröôùc kia ñaõ truù trong oai nghi tieán vaøo Ñònh naøy, thì duøng oai nghi naøy ôû coõi aáy truù trong naêm traêm kieáp. Höõu tình ôû coõi Voâ töôûng luùc sinh ra, neân noùi laø coù Töôûng, hay laø khoâng coù Töôûng? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy nghóa lyù cuûa mình. Ñoù laø hoaëc coù ngöôøi noùi: Höõu tình ôû coõi Voâ töôûng, luùc sinh ra-luùc cheát ñi ñeàu khoâng coù Taâm-Töôûng. Vì ngaên chaën yù aáy ñeå hieån baøy höõu tình ôû coõi aáy, luùc sinh ra-luùc cheát ñi ñeàu coù Taâm-Töôûng, chöù khoâng phaûi laø khoâng coù Taâm-Töôûng, bôûi vì coù cheát ñi vaø sinh ra. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Höõu tình ôû coõi Voâ töôûng, luùc sinh ra thì coù Taâm, luùc cheát ñi thì khoâng coù Taâm. Vì ngaên chaën yù aáy ñeå hieån baøy höõu tình ôû coõi aáy, luùc cheát ñi cuõng coù Taâm-Töôûng chöù khoâng phaûi laø khoâng coù Taâm-Töôûng, bôûi vì coù maïng chung. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Höõu tình ôû coõi Voâ töôûng, luùc sinh ra-luùc cheát ñi tuy ñeàu coù Taâm, nhöng chæ coù moät nieäm chöù khoâng phaûi laø noái tieáp nhau laâu daøi. Vì ngaên chaën yù aáy ñeå hieån baøy höõu tình ôû coõi aáy, luùc sinh ra thì sinh ra roài traûi qua thôøi gian daøi Taâm haõy coøn noái tieáp nhau, veà sau môùi khoâng coù Töôûng; töø khoâng coù Töôûng ra ngoaøi, coù Taâm traûi qua thôøi gian daøi, veà sau môùi xaû maïng. Vì theá cho neân noùi nhö vaäy: Hoûi: Coù theå coù nôi, chæ coù Taâm trong hai saùt-na, ñoù laø luùc Kieát

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 63

sinh(tieán vaøo thai meï) vaø luùc maïng chung chaêng? Ñaùp: Neân noùi laø khoâng coù. Toân giaû Dieäu AÂm noùi coù, ñoù chính laø coõi trôøi Voâ töôûng. Hoûi: coù theå coù nôi, Taâm thuoäc Kieát sinh laøm Ñaúng voâ giaùn duyeân, Taâm thuoäc maïng chung khôûi leân chaêng? Ñaùp: Neân noùi laø khoâng coù. Toân giaû Dieäu AÂm noùi coù, ñoù chính laø coõi trôøi Voâ töôûng. Hoûi: Coù theå coù nôi, Taâm thuoäc Kieát sinh laøm boán duyeân, Taâm thuoäc maïng chung khôûi leân chaêng? Ñaùp: Neân noùi laø khoâng coù. Toân giaû Dieäu AÂm noùi coù, ñoù chính laø coõi trôøi Voâ töôûng. Vì ngaên chaën nhöõng caùch noùi naøy, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Höõu tình ôû coõi Voâ töôûng, luùc sinh ra neân noùi laø coù

Töôûng, hay laø khoâng coù Töôûng? Ñaùp: Neân noùi laø coù Töôûng. Ñaây laø ngaên chaën yù chaáp ôû coõi trôøi Voâ töôûng, luùc sinh ra thì khoâng coù Taâm. Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Caùc höõu tình ôû coõi aáy do Töôûng khôûi leân, cho neân töø nôi aáy cheát ñi.” Hoûi: Luùc töø nôi aáy cheát ñi thì Töôûng aáy neân noùi laø dieät, hay laø khoâng dieät? Ñaùp: Neân noùi laø dieät. Ñaây laø ngaên chaën yù chaáp ôû coõi trôøi Voâ töôûng, luùc cheát ñi thì khoâng coù Taâm. Hoûi: Neân noùi laø truù nôi naøo thì Töôûng aáy dieät ñi? Ñaùp: Neân noùi laø truù ôû nôi aáy. Ñaây laø ngaên chaën yù chaáp veà höõu tình ôû coõi Voâ töôûng chæ coù Taâm trong moät nieäm luùc cheát ñi-luùc sinh ra. Hoûi: Höõu tình ôû coõi Voâ töôûng, Taâm tröôùc nhieàu hay laø Taâm sau nhieàu? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Taâm tröôùc nhieàu chöù khoâng phaûi laø Taâm sau, bôûi vì luùc aáy chöa tieán vaøo phaàn vò Voâ töôûng, dò thuïc noái tieáp nhau vôùi theá löïc maïnh meõ, coù Taâm moät thôøi gian daøi môùi tieán vaøo Voâ töôûng; rôøi khoûi Voâ töôûng roài, dò thuïc noái tieáp nhau vôùi theá löïc suy keùm, cho neân coù Taâm moät thôøi gian ngaén thì lieàn xaû maïng. Coù ngöôøi noùi: Taâm sau nhieàu chöù khoâng phaûi laø Taâm tröôùc, bôûi vì luùc aáy chöa tieán vaøo Voâ töôûng, mong caàu Voâ töôûng vôùi Taâm maïnh meõ, cho neân coù Taâm moät thôøi gian ngaén thì tieán vaøo Voâ töôûng; rôøi khoûi Voâ töôûng roài, khoâng mong caàu gì nöõa, cho neân coù Taâm moät thôøi gian daøi sau ñoù môùi xaû maïng.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 64

Noùi nhö vaäy thì söï vieäc naøy khoâng nhaát ñònh, hoaëc laø tröôùc nhieàu- sau ít, hoaëc laø tröôùc ít-sau nhieàu, bôûi vì tuøy theo yù thích aáy coù sai bieät. Hoûi: Töôûng aáy neân noùi laø thieän, hay laø voâ kyù? Ñaùp: Hoaëc laø thieän, hoaëc laø voâ kyù. Hoûi: Töôûng aáy coù maáy tuøy mieân tuøy taêng? Ñaùp: Duyeân höõu laäu thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Coù maáy kieát raøng buoäc? Ñaùp: Saùu kieát. Töôûng aáy, ñoù laø Töôûng rôøi khoûi Voâ töôûng. Hoaëc laø thieän-hoaëc laø voâ kyù, thieän ñoù laø thieän do sinh ra ñaït ñöôïc, voâ kyù ñoù laø höõu phuù voâ kyù, hoaëc laø voâ phuù voâ kyù. Duyeân höõu laäu thuoäc coõi Saéc, ñoù laø tuøy mieân duyeân höõu laäu cuûa Tónh löï thöù tö. Hoûi: Vì sao tuøy mieân duyeân voâ laäu khoâng tuøy taêng ñoái vôùi Töôûng aáy? Ñaùp: Ngöôøi aáy chaáp Voâ töôûng laø Nieát-baøn, Ñònh Voâ töôûng laø Ñaïo chaân thaät, cho ñeán sinh vaøo coõi aáy, vaø töø coõi aáy cheát ñi. Bôûi vì chæ coù chaáp nhö vaäy maø trôû laïi tieáp tuïc tuøy chuyeån, ñoái vôùi Ñaïo-Dieät chaân thaät khoâng baøi baùng laø khoâng coù, cho neân duyeân voâ laäu luùc baáy giôø khoâng khôûi leân. Saùu kieát raøng buoäc, ñoù laø tröø ra kieát Nhueá-Taät-Khan, coù nhöõng kieát khaùc raøng buoäc. Hoûi: Töôûng rôøi khoûi Voâ töôûng laø do naêm Boä maø ñoaïn, hay laø chæ do Tu maø ñoaïn? Neáu nhö vaäy thì coù gì sai? Neáu do naêm Boä maø ñoaïn, thì phaåm Thaäp Moân ñaõ noùi neân hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Phaùp quaù khöù laøm Ñaúng voâ giaùn sinh ra hai Taâm.” Neáu do Tu maø ñoaïn, thì vaên naøy laïi hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Töôûng aáy laø tuøy mieân tuøy taêng duyeân höõu laäu thuoäc coõi Saéc.” Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Töôûng naøy bao goàm do naêm Boä maø ñoaïn. Hoûi: Phaåm Thaäp Moân ñaõ noùi neân hieåu theá naøo? Ñaùp: Vaên aáy neân noùi phaùp quaù khöù

laøm Ñaúng voâ giaùn sinh ra saùu Taâm, ñoù laø naêm Taâm thuoäc coõi Saéc, moät Taâm thuoäc coõi Voâ saéc. Nhöng maø khoâng ñöa ra caùch noùi naøy laø coù yù gì? Neân bieát raèng vaên aáy chæ döïa vaøo Taâm rôøi khoûi hai Ñònh khoâng coù Taâm maø noùi, chöù khoâng noùi ñeán Voâ töôûng. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì hai Ñònh khoâng coù Taâm do taùc yù duïng coâng gia haïnh maø khôûi leân, Voâ töôûng thì khoâng nhö vaäy. Coù Sö khaùc noùi: Chæ do Tu maø ñoaïn. Hoûi: Vaên naøy ñaõ noùi neân hieåu theá naøo?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 65

Ñaùp: Vaên naøy neân noùi Töôûng aáy laø bieán haønh thuoäc coõi Saéc, vaø tuøy mieân tuøy taêng do Tu maø ñoaïn. Nhöng maø khoâng ñöa ra caùch noùi naøy laø coù yù gì? Neân bieát raèng trong naøy noùi bao goàm hoøa hôïp, ñoù laø coù Taâm vaøo luùc maïng chung thì bao goàm naêm Boä, khoâng phaûi laø chæ noùi ñeán Taâm rôøi khoûi Voâ töôûng, bôûi vì Taâm maïng chung laø quyeán thuoäc tröôùc cho neân ôû ñaây laø noùi bao goàm. Lôøi bình: Neân bieát caùch noùi tröôùc laø hôïp lyù, bôûi vì khoâng coù ñaïo lyù rieâng bieät ñeå ngaên chaën Taâm khaùc. Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Taát caû höõu tình ñeàu do aên maø toàn taïi.” Hoûi: Höõu tình ôû coõi Voâ töôûng do aên gì maø toàn taïi? Ñaùp: Xuùc-YÙ tö vaø Thöùc thöïc. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán laøm cho ngöôøi nghi ngôø coù ñöôïc quyeát ñònh. Nghóa laø coõi trôøi Voâ töôûng chaéc chaén khoâng coù Ñoaøn thöïc, Xuùc-YÙ tö vaø Thöùc thöïc cuõng dieät heát khoâng coøn soùt laïi gì, ñöøng coù nghi ngôø ôû coõi aáy khoâng aên gì maø toàn taïi, thì khoâng coù theå hieåu Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi “Taát caû höõu tình ñeàu do aên maø toàn taïi.” Bôûi vì loaïi tröø moái nghi aáy, hieån baøy veà coõi Voâ töôûng tuy khoâng coù Ñoaøn thöïc maø coù ba loaïi aên khaùc, cuøng vôùi kinh töông öng, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Phaàn vò Voâ töôûng aáy cuõng dieät heát ba loaïi aên, taïi sao noùi laø coù? Ñaùp: AÊn coù hai loaïi: 1. Luùc tröôùc coù theå daãn daét. 2. Hieän taïi tuøy yù duy trì. Phaàn vò aáy tuy khoâng coù loaïi aên thuoäc hieän taïi tuøy yù duy trì, maø coù loaïi aên thuoäc luùc tröôùc coù theå daãn daét, cho neân goïi laø coù aên. Coù ngöôøi noùi: Trong phaàn vò aáy coù ba loaïi aên: 1. AÊn thuoäc veà nghieäp. 2. AÊn thuoäc veà sinh. 3. AÊn thuoäc veà Ñaúng voâ giaùn duyeân. AÊn thuoäc veà nghieäp, ñoù laø bôûi vì tröôùc ñaây ñaõ taïo ra nghieäp cuûa ñòa aáy, cho neân coù theå daãn daét sinh ñeán ñòa aáy. AÊn thuoäc veà sinh, ñoù laø bôûi vì taâm Kieát sinh (taâm tieán vaøo thai) vaø phaùp cuøng coù, daãn daét phaàn vò aáy trong moät thôøi kyø laøm cho noái tieáp nhau. AÊn thuoäc veà Ñaúng voâ giaùn duyeân, ñoù laø tieán vaøo Voâ töôûng, Xuùc-YÙ tö vaø Thöùc laøm Ñaúng voâ giaùn duyeân, coù theå daãn ñeán Voâ töôûng rôøi khoûi taâm-taâm sôû, laøm cho chaéc chaén seõ khôûi leân, cho neân khoâng vónh vieãn ñoaïn döùt. Vì vaäy cho neân noùi laø taát caû höõu tình ñeàu do aên maø toàn taïi.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 66

Hoûi: Nhaõn caên thaâu nhieáp maáy caên, cho ñeán Cuï tri caên thaâu nhieáp maáy caên? Ñaùp: Nhaõn caên thaâu nhieáp Nhaõn caên, cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì

sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Caàn phaûi ngaên chaën yù noùi laø caùc phaùp chæ thaâu nhieáp taùnh khaùc, hieån baøy veà taát caû caùc phaùp chæ thaâu nhieáp töï taùnh, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Nhaõn caên thaâu nhieáp Nhaõn caên, ñaây laø döïa vaøo töôùng chung cuûa chuûng loaïi maø noùi. Neáu noùi rieâng bieät thì Nhaõn coù hai loaïi, ñoù laø beân traùi vaø beân phaûi. Beân traùi thaâu nhieáp beân traùi, beân phaûi thaâu nhieáp beân phaûi. Beân traùi laïi coù hai loaïi, ñoù laø do nuoâi lôùn vaø dò thuïc sinh. Do nuoâi lôùn thaâu nhieáp do nuoâi lôùn, dò thuïc sinh thaâu nhieáp dò thuïc sinh. Dò thuïc sinh laïi coù hai loaïi, ñoù laø dò thuïc cuûa nghieäp thieän vaø dò thuïc cuûa nghieäp baát thieän. Dò thuïc cuûa nghieäp thieän thaâu nhieáp dò thuïc cuûa nghieäp thieän, dò thuïc cuûa nghieäp baát thieän thaâu nhieáp dò thuïc cuûa nghieäp baát thieän. Dò thuïc cuûa nghieäp thieän laïi coù hai loaïi, ñoù laø loaøi ngöôøi vaø loaøi trôøi. Loaøi ngöôøi thaâu nhieáp loaøi ngöôøi, loaøi trôøi thaâu nhieáp loaøi trôøi. Loaøi trôøi laïi coù hai loaïi, ñoù laø coõi Duïc vaø coõi Saéc. Coõi Duïc thaâu nhieáp coõi Duïc, coõi Saéc thaâu nhieáp coõi Saéc. Coõi Saéc laïi coù boán loaïi, ñoù laø boán Tónh löï. Tónh löï thöù nhaát thaâu nhieáp Tónh löï thöù nhaát, cho ñeán Tónh löï thöù tö thaâu nhieáp Tónh löï thöù tö. Dò thuïc cuûa nghieäp baát thieän laïi coù ba loaïi, ñoù laø ñòa nguïc-baøng sinh vaø coõi quyû. Ñòa nguïc thaâu nhieáp ñòa nguïc, cho ñeán coõi quyû thaâu nhieáp coõi quyû. Nhö vaäy Nhaõn beân traùi cuøng vôùi caùc sai bieät ñeàu coù ba ñôøi, quaù khöù thaâu nhieáp quaù khöù, vò lai thaâu nhieáp vò lai, hieän taïi thaâu nhieáp hieän taïi. Quaù khöù laïi coù voâ löôïng saùt-na, moãi moät saùt-na ñeàu töï mình thaâu nhieáp cuûa mình. Nhö quaù khöù, vò lai cuõng nhö vaäy. Nhö beân traùi, beân phaûi cuõng nhö vaäy. Trong naøy chæ döïa vaøo töôùng chung cuûa chuûng loaïi maø noùi. Nhö Nhaõn caên, Nhó-Tyû-Thieät-Maïng-Khoå-Öu caên cuõng nhö vaäy, bôûi vì nhöõng caên naøy ñeàu thaâu nhieáp moät caên cuûa chính mình. Thaân caên thaâu nhieáp ba caên, ñoù laø Thaân-Nöõ-Nam caên. Nöõ caên thaâu nhieáp Nöõ caên vaø phaàn ít cuûa Thaân caên. Nhö Nöõ caên, Nam caên cuõng

nhö vaäy. YÙ caên thaâu nhieáp YÙ caên vaø phaàn ít cuûa ba caên, ñoù laø ba caên Voâ laäu. Bôûi vì ba caên aáy laáy chín phaùp laøm Theå, thaâu nhieáp YÙ chöù khoâng phaûi laø loaïi khaùc, cho neân noùi laø phaàn ít. Nhö YÙ caên, Laïc-Hyû-Xaû caên vaø naêm caên nhö Tín..., cuõng nhö vaäy. Vò tri ñöông tri caên thaâu nhieáp Vò tri ñöông tri caên vaø phaàn ít cuûa chín caên, ñoù laø YÙ-ba Thoï vaø naêm caên nhö Tín... Chín caên naøy ñeàu bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, nay chæ thaâu nhieáp voâ laäu. ÔÛ trong voâ laäu laïi coù ba ñaïo, nay chæ thaâu nhieáp Kieán ñaïo, cho neân noùi laø phaàn ít. Nhö Vò tri ñöông tri caên, Dó tri caên vaø Cuï tri caên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Tín löïc cho ñeán Tueä löïc, Nieäm ñaúng giaùc chi cho ñeán Xaû ñaúng giaùc chi, Chaùnh Kieán cho ñeán Chaùnh Ñònh, Phaùp trí cho ñeán Ñaïo trí, Khoâng-Voâ nguyeän-Voâ töôùng thaâu nhieáp maáy caên? Ñaùp: Tín löïc thaâu nhieáp moät caên vaø phaàn ít cuûa ba caên, ñoù laø ba caên Voâ laäu. Ba caên naøy ñeàu laáy chín phaùp laøm Theå, thaâu nhieáp Tín chöù khoâng phaûi laø loaïi khaùc, cho neân noùi laø phaàn ít. Nhö Tín löïc, boán Löïc coøn laïi cuõng nhö vaäy. Nieäm

ñaúng giaùc chi thaâu nhieáp phaàn ít cuûa boán caên, ñoù laø Nieäm caên vaø ba caên Voâ laäu. Nieäm caên bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, nay chæ thaâu nhieáp voâ laäu. Ba caên voâ laäu laáy chín phaùp laøm taùnh, nay chæ thaâu nhieáp Nieäm, cho neân noùi laø phaàn ít. Nhö Nieäm ñaúng giaùc chi, Traïch phaùp-Tinh tieán-Hyû-Ñònh ñaúng giaùc chi cuõng nhö vaäy; coøn laïi khoâng thaâu nhieáp caên, ñoù laø Khinh an-Xaû ñaúng giaùc chi khoâng thaâu nhieáp caên, bôûi vì khoâng coù töôùng cuûa caên. Chaùnh Kieán thaâu nhieáp phaàn ít cuûa boán caên, ñoù laø Tueä caên vaø ba caên Voâ laäu. Nhö Chaùnh Kieán, Chaùnh Caàn-Nieäm-Ñònh cuõng nhö vaäy; coøn laïi khoâng thaâu nhieáp caên, ñoù laø Chaùnh Tö duy, Chaùnh Ngöõ-Nghieäp-Maïng khoâng thaâu nhieáp caên, bôûi vì khoâng coù töôùng cuûa caên. Phaùp trí thaâu nhieáp phaàn ít cuûa boán caên, ñoù laø Tueä caên vaø ba caên Voâ laäu. Nhö Phaùp trí, Loaïi trí, Khoå-Taäp-Dieät-Ñaïo trí cuõng nhö vaäy. Tha taâm trí thaâu nhieáp phaàn ít cuûa ba caên, ñoù laø Tueä caên, Dó tri caên vaø Cuï tri caên. Theá naøo laø thaâu nhieáp phaàn ít cuûa Tueä caên? Ñoù laø Tueä caên bao goàm duyeân vôùi moät phaùp vaø nhieàu phaùp, töï töôùng vaø coïng töôùng, hieän taïi vaø ba ñôøi, thaân khaùc vaø thaân mình, caûnh töông öng vaø caûnh khoâng töông öng. Trí naøy chæ thaâu nhieáp Tueä duyeân vôùi moät phaùp- töï töôùng-hieän taïi-thaân khaùc vaø caûnh töông öng, cho neân noùi laø phaàn ít.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 154 68

Hai caên Voâ laäu laáy chín phaùp laøm taùnh, trí naøy chæ thaâu nhieáp Tueä, sai bieät trong Tueä noùi nhö tröôùc, trí naøy chæ thaâu nhieáp Tueä duyeân vôùi moät phaùp..., cho neân noùi laø phaàn ít. Theá tuïc trí thaâu nhieáp phaàn ít cuûa moät caên, ñoù laø Tueä caên. Bôûi vì Tueä caên bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, nay chæ thaâu nhieáp höõu laäu, cho neân noùi laø phaàn ít. Khoâng thaâu nhieáp phaàn ít cuûa boán caên, ñoù laø Ñònh caên vaø ba caên Voâ laäu. Nhö Khoâng, Voâ nguyeän vaø Voâ töôùng cuõng nhö vaäy. Hoûi: YÙ caên töông öng vôùi maáy caên, cho ñeán Cuï tri caên töông öng vôùi maáy caên? Ñaùp: YÙ caên töông öng vôùi möôøi caên vaø phaàn ít cuûa ba caên, cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Coù ngöôøi meâ muoäi ñoái vôùi töông öng, chaáp raèng phaùp töông öng khoâng phaûi laø taùnh coù thaät. Vì ngaên chaën yù aáy ñeå hieåu baøy veà Theå cuûa phaùp töông öng laø coù thaät, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. YÙ caên töông öng vôùi möôøi caên, ñoù laø naêm Thoï vaø naêm caên nhö Tín... töông öng vôùi phaàn ít cuûa ba caên, ñoù laø ba caên Voâ laäu. Bôûi vì ba caên aáy laáy chín phaùp laøm taùnh, tröø ra töï Theå cuûa YÙ töông öng vôùi phaùp khaùc, cho neân noùi laø phaàn ít. Laïc-Hyû-Xaû caên töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên, ñoù laø YÙ caên- naêm caên nhö Tín..., vaø ba caên Voâ laäu. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa YÙ caên-naêm caên nhö Tín..., bôûi vì saùu caên aáy ñeàu thuoäc caâu sinh vôùi naêm Thoï caên, nay Laïc-Hyû-Xaû ñeàu chæ töông öng vôùi caâu sinh thuoäc caên cuûa mình, cho neân noùi laø phaàn ít. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa ba caên Voâ laäu, bôûi vì ba caên aáy laáy chín phaùp laøm taùnh, thuoäc ba Thoï caâu sinh, nay Laïc-Hyû-Xaû chæ töông öng vôùi caâu sinh thuoäc caên cuûa mình, cho neân noùi laø phaàn ít. Khoå caên-Öu caên töông öng vôùi phaàn ít cuûa saùu caên, ñoù laø YÙ caên

vaø naêm caên nhö Tín… Theá naøo laø töông öng vôùi phaàn ít cuûa saùu caên aáy? Ñoù laø saùu caên aáy thuoäc naêm Thoï caâu sinh, nay Khoå caên-Öu caên chæ töông öng vôùi caâu sinh thuoäc caên cuûa mình, cho neân noùi laø phaàn ít. Tín caên töông öng vôùi boán caên vaø phaàn ít cuûa chín caên. Boán caên, ñoù laø Tinh tieán-Nieäm-Ñònh vaø Tueä caên. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên, ñoù laø YÙ caên-naêm Thoï vaø ba caên Voâ laäu. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa YÙ caên vaø naêm Thoï, bôûi vì saùu caên aáy bao goàm nhieãm oâ vaø khoâng nhieãm oâ, nay Tín caên chæ töông öng vôùi thieän khoâng nhieãm oâ, cho neân noùi laø

phaàn ít. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa ba caên Voâ laäu, bôûi vì ba caên aáy laáy chín phaùp laøm taùnh, nay tröø ra töï Theå cuûa Tín töông öng vôùi loaïi khaùc, cho neân noùi laø phaàn ít. Nhö Tín caên, Tinh tieán-Nieäm-Ñònh vaø Tueä caên cuõng nhö vaäy. Vò tri ñöông tri caên töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên vaø phaàn ít cuûa chín caên. Töông öng vôùi Vò tri ñöông tri caên, bôûi vì caên naøy laáy chín phaùp laøm taùnh, moãi moät phaùp tröø ra töï Theå töông öng vôùi loaïi khaùc, ñeàu goïi laø caên naøy töông öng vôùi caên naøy. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên, ñoù laø YÙ-Laïc-Hyû-Xaû vaø naêm caên nhö Tín… Theá naøo laø töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên aáy? Ñoù laø bôûi vì chín caên aáy bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, nay chæ töông öng vôùi voâ laäu thuoäc caên aáy; ôû trong voâ laäu bao goàm Kieán ñaïo-Tu ñaïo vaø ñaïo Voâ hoïc, nay chæ töông öng vôùi Kieán ñaïo thuoäc caên aáy, cho neân noùi laø phaàn ít. Nhö Vò tri ñöông tri caên, Dó tri caên vaø Cuï tri caên cuõng nhö vaäy, bôûi vì chæ rieâng phaàn vò coù khaùc nhau, coøn laïi ñeàu gioáng nhau. Hoûi: Tín löïc cho ñeán Tueä löïc, Nieäm ñaúng giaùc chi cho ñeán Xaû ñaúng giaùc chi, Chaùnh Kieán cho ñeán Chaùnh Ñònh, Phaùp trí cho ñeán Ñaïo trí, Khoâng-Voâ nguyeän-Voâ töôùng, töông öng vôùi maáy caên? Ñaùp: Tín löïc töông öng vôùi boán caên vaø phaàn ít cuûa chín caên. Boán caên, ñoù laø Tinh tieán-Nieäm-Ñònh vaø Tueä caên. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên, ñoù laø YÙ caên-naêm Thoï caên vaø ba caên Voâ laäu, nghóa noùi nhö tröôùc. Nhö Tín löïc, boán Löïc coøn laïi cuõng nhö vaäy, ñoù laø Tinh tieán-Nieäm- Ñònh vaø Tueä löïc. Nieäm ñaúng giaùc chi töông öng vôùi phaàn ít cuûa möôøi moät caên, ñoù laø YÙ-Laïc-Hyû-Xaû caên, boán caên nhö Tín…, vaø ba caên Voâ laäu. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa YÙ caên-ba Thoï caên-boán caên nhö Tín…, bôûi vì taùm caên aáy bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, nay chæ töông öng vôùi voâ laäu thuoäc caên aáy, cho neân noùi laø phaàn ít. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa ba caên Voâ laäu, bôûi vì ba caên aáy laáy chín phaùp laøm taùnh, nay tröø ra töï taùnh cuûa Nieäm töông öng vôùi loaïi khaùc, cho neân noùi laø phaàn ít. Nhö Nieäm ñaúng giaùc chi, Traïch phaùp-Tinh tieán-Ñònh ñaúng giaùc chi cuõng nhö vaäy. Hyû ñaúng giaùc chi töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên, ñoù laø YÙ caên- naêm caên nhö Tín… vaø ba caên Voâ laäu. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa YÙ caên vaø naêm caên nhö Tín…, bôûi vì saùu caên aáy bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, nay chæ töông öng vôùi voâ laäu thuoäc caên aáy; ôû trong voâ laäu bao goàm döïa vaøo chín ñòa, ñoù laø Vò chí-Tónh löï trung gian-boán Tónh löï vaø ba Voâ saéc döôùi,

nay chæ töông öng vôùi hai Tónh löï ñaàu maø caên aáy döïa vaøo, cho neân noùi laø phaàn ít. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa ba caên Voâ laäu, bôûi vì ba caên aáy bao goàm Laïc-Hyû-Xaû, vaø caâu sinh cuûa noù, nay chæ töông öng vôùi caâu sinh cuûa Hyû caên, cho neân noùi laø phaàn ít. Khinh an-Xaû ñaúng giaùc chi töông öng vôùi ba caên vaø phaàn ít cuûa chín caên. Ba caên, ñoù laø ba caên Voâ laäu. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên, ñoù laø YÙ-Laïc-Hyû-Xaû vaø naêm caên nhö Tín… Theá naøo laø töông öng vôùi phaàn ít cuûa chín caên aáy? Ñoù laø bôûi vì chín caên aáy bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, nay chæ töông öng vôùi voâ laäu thuoäc caên aáy, cho neân noùi laø phaàn ít. Chaùnh Kieán töông öng vôùi phaàn ít cuûa möôøi moät caên, ñoù laø YÙ-Laïc- Hyû-Xaû-boán caên nhö Tín... vaø ba caên Voâ laäu, nghóa noùi nhö Nieäm ñaúng giaùc chi. Nhö Chaùnh Kieán, Chaùnh Tö duy-Chaùnh Caàn-Chaùnh Ñònh cuõng nhö vaäy. Nhöng Chaùnh Tö duy coù chuùt sai bieät, ñoù laø YÙ-Hyû-Xaû-naêm caên nhö Tín… vaø ba caên Voâ laäu, thì goïi laø möôøi moät. Möôøi moät caên naøy cuøng döïa vaøo caùc ñòa, nay chæ töông öng vôùi döïa vaøo Vò chí-Tónh löï thöù nhaát, cho neân noùi laø phaàn ít. Coøn laïi khoâng phaûi laø töông öng vôùi caên, ñoù laø Chaùnh Ngöõ-Nghieäp-Maïng khoâng phaûi laø töông öng vôùi caên, bôûi vì khoâng phaûi laø phaùp töông öng. Phaùp trí töông öng vôùi phaàn ít cuûa möôøi moät caên, noùi nhö Chaùnh Kieán. Nhö Phaùp trí, Loaïi trí vaø Khoå-Taäp-Dieät-Ñaïo trí cuõng nhö vaäy. Tha taâm trí töông öng vôùi phaàn ít cuûa möôøi caên, ñoù laø YÙ-Laïc-Hyû- Xaû-boán caên nhö Tín…, Dó tri caên vaø Cuï tri caên, nghóa noùi nhö trong phaàn thaâu nhieáp. Theá tuïc trí töông öng vôùi hai caên vaø phaàn ít cuûa taùm caên. Hai caên, ñoù laø Khoå caên vaø Öu caên. Töông öng vôùi phaàn ít cuûa taùm caên, ñoù laø YÙ- Laïc-Hyû-Xaû vaø boán caên nhö Tín… Theá naøo laø töông öng vôùi phaàn ít cuûa taùm caên aáy? Ñoù laø taùm caên aáy bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, nay chæ töông öng vôùi höõu laäu thuoäc caên aáy, cho neân noùi laø phaàn ít. Khoâng-Voâ nguyeän-Voâ töôùng töông öng vôùi phaàn ít cuûa möôøi moät caên, noùi nhö Nieäm ñaúng giaùc chi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.